

ŞEKER KANUNU

Kanun Numarası : 4634
Kabul Tarihi : 4/4/2001
Yayımlandığı Resmî Gazete : Tarih : 19/4/2001 Sayı : 24378
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 5 Cilt : 40

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 – Bu Kanunun amacı, yurt içi talebin yurt içi üretimle karşılanmasına ve gerektiğinde ihracata yönelik olarak Türkiye’de şeker rejimini, şeker üretimindeki usul ve esaslar ile fiyatlandırma, pazarlama şart ve yöntemlerini düzenlemektir.

Tanımlar

Madde 2 – Bu Kanunun uygulanmasında;

- a) (**Değişik: 20/11/2017-KHK696/69 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7079/64 md.**)
Bakanlık: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığını,
- b) (**Mülga: 20/11/2017-KHK-696/69 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7079/64 md.**)
- c) (**Mülga: 20/11/2017-KHK-696/69 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7079/64 md.**)
- d) (**Mülga: 20/11/2017-KHK-696/69 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7079/64 md.**)
- e) Şeker: Beyaz şeker (standart, rafine küp ve kristal şeker), yarı beyaz şeker, rafine şeker, ham şeker ve kahverengi şeker olarak sınıflandırılan, pancar veya kamıştan üretilen kristallendirilmiş sakaroz ile nişasta kökenli izoglukoz, likid ya da kurutulmuş halde glukoz şurubu, sakaroz veya invert şeker veya her ikisinin karışımının suda çözünmesinden meydana gelen şeker çözeltisi ve invert şeker şurubu ile inülin şurubunu,
- f) Pazarlama yılı: 1 Eylül ile 31 Ağustos tarihleri arasındaki dönemi,
- g) A kotası: Yurt içi talebe göre üretilen ve pazarlama yılı içinde iç pazara verilebilen şeker miktarını,
- h) B kotası: A kotasının belli bir oranına tekabül eden ve güvenlik payı için bulundurulmak üzere üretilen şeker miktarını,
- ı) C şeker: A ve B kotaları dışında üretilen ve yurt içinde pazarlanamayan şeker ile işlenmek üzere ihraç kaydıyla temin edilen ham ve beyaz şeker,
- j) Şeker fabrikası: Şeker girdi olarak kullanan işletmeler hariç olmak üzere (e) bendinde tanımlanan ürünler ile ham şeker işleyerek şeker üreten işletmeyi,
- k) Şirket: Bir veya birden fazla sayıda şeker fabrikasını bünyesinde bulunduran ve/veya işleten tüzel kişiliği,
- l) Hammadde: Şeker üretiminde kullanılan ana girdiyi,
- m) İşlenmiş ürün: İşleme suretiyle şeker girdi olarak bünyesine alan mamul maddeyi,
- n) İmalatçı-ihracatçı: İşlenmiş ürünü üreten ve ihraç eden firmayı,

- o) Depolama primi: Şekerin üreticiden tüketiciye istikrarlı bir fiyat ile düzenli olarak ulaşmasını sağlamak üzere depolama masraflarını karşılamak için yapılacak ödemeleri,
- p) Depolama kesintisi: Şekerin üreticiden tüketiciye istikrarlı bir fiyat ile düzenli olarak ulaşmasını sağlamak üzere satış zamanlarından kaynaklanan tüm masrafları dengelemek amacıyla şeker satış miktarları üzerinden yapılacak kesintileri,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM¹

Bakanlığın Görev ve Yetkileri ile Şeker Ticareti

Bakanlığın görev ve yetkileri

Madde 2/A- (Ek: 20/11/2017-KHK-696/70 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7079/65 md.)

Bakanlık;

a) **(Değişik: 21/3/2018-7103/46 md.)** A ve B kotalarının tespiti, iptal ve transferlerine ilişkin Cumhurbaşkanı kararını uygular.²

b) Depolama primi, araştırma ve geliştirme faaliyetleri ile benzeri giderler için kullanılmak üzere, faaliyetteki şirketlerin cari pazarlama yılına ait, yeni kurulan şirketlerin ise ilk pazarlama yılına ait A kotaları karşılığı şeker miktarının ilgili pazarlama yılı başındaki fabrika satış fiyatı üzerinden hesaplanacak tutarın binde beşini aşmamak üzere katılım paylarını belirler, bu konuda karar alır ve uygular.

c) Şeker için depolama kesintisinin yapılıp yapılmaması, prim ödenip ödenmemesi hususunda karar alır ve uygular. Yurtiçi üretim ve pazar işleyişlerinde bu Kanunun amaçlarına uygun olarak düzenleme yapmaya, depolama kesintisini almaya, depolama prim miktarlarını tayin, sarf ve mahsuba ilişkin kararlar alır.

d) İç fiyat, arz-talep dengesi ve spekülasyon etkileri dikkate alarak şeker ticaretine ilişkin kuralları belirler ve şeker dış ticaretine ilişkin görüşlerini Ekonomi Bakanlığına bildirir.

e) Bu Kanunda öngörülen idari para cezalarını uygular.

f) Sektörle ilgili araştırma ve geliştirme faaliyetlerini yönlendirerek organizasyon sağlar ve gerekli olduğu hallerde kaynak tahsis eder.

g) Şirket ve bünyesindeki fabrikalar ile piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan ve satan gerçek ve tüzel kişiler nezdinde görevleri ile ilgili konularda inceleme, araştırma ve denetimde bulunabilir.³

h) Bu Kanunun amaçlarına uygun olarak sektörle ilgili diğer hususlarda kararlar alır ve uygular.

¹ 20/11/2017 tarihli ve 696 sayılı KHK'nin 70 inci maddesiyle, bu Bölüm başlığı "Kota ve Fiyat Tespiti ile Şeker Ticareti" iken metne işlendiği şekilde değiştirilmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7079 sayılı Kanunun 65 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

² 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 132 nci maddesiyle, bu bentte yer alan "teklifi Bakanlar Kuruluna sunar ve bu konuda alınacak Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

³ 28/10/2020 tarihli ve 7255 sayılı Kanunun 9 uncu maddesiyle, bu bentte yer alan "fabrikalarda" ibaresi "fabrikalar ile piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan ve satan gerçek ve tüzel kişiler nezdinde" şeklinde, "araştırma" ibaresi "inceleme, araştırma" şeklinde değiştirilmiştir.

Birinci fıkranın (b) bendi uyarınca belirlenen katılım payının onikide biri, her yılın Eylül ayından başlamak ve takip eden takvim yılının Ağustos ayında tamamlanmak üzere, her ay sonunu takip eden yedi işgünü içinde genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere bağlı bulunulan vergi dairesine yatırılır.

Bakanlık, bu Kanunun kendisine verdiği görevleri yerine getirirken gerekli gördüğü her türlü bilgiyi kamu kurum ve kuruluşları ile piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan ve satan gerçek ve tüzel kişilerle bunların her türlü birliklerinden isteyebilir. Bakanlık tarafından istenilen bilgiler tam ve doğru olarak talep edilen süre dahilinde ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından Bakanlığa verilir.

(Ek fıkra:28/10/2020-7255/9 md.) Bakanlık; inceleme, araştırma ve denetim görevi kapsamında, her türlü defter, evrak ve belgeleri inceleyebilir ve (...) ⁴ yazılı veya sözlü açıklama isteyebilir, bu Kanun kapsamına giren her türlü mallara ilişkin mahallinde inceleme yapabilir, (...) ⁴

Kotalar ve kotaların tespiti

Madde 3 – Şeker üretimi ve arzında istikrarı sağlamak amacıyla pazarlanacak şeker miktarı, sakaroz kökenli ve diğer şekerler için ayrı ayrı olmak üzere şeker türlerine göre, gerektiğinde dönemsel olarak kotalar ile belirlenir. Nişasta kökenli şekerler için belirlenecek toplam A kotası, ülke toplam A kotasının % 5'ini geçemez. Cumhurbaşkanı bu oranı,% 50'sine kadar artırmaya, % 50'sine kadar eksiltmeye yetkilidir. ⁵⁶⁷

Sakaroz kökenli şekerler dışındaki depolanabilir nitelikte olmayan diğer şekerler için B kotası belirlenmez.

(Değişik üçüncü fıkra: 21/3/2018-7103/47 md.) Şirketlerin A ve B kotaları Cumhurbaşkanı tarafından her yıl en geç 30 Haziran tarihine kadar, yurt içi şeker talebi, fabrikaların işleme ve şeker üretim kapasiteleri göz önünde bulundurularak müteakip beşer yıllık dönemler için tespit edilir. ⁶

Kotalar, fabrikaların üretim süreleri ile son üç yıllık ortalama fiili günlük işleme kapasiteleri ve/veya üretim miktarları ve randımanları esas alınmak suretiyle hesaplanır. İlk kez üretime geçecek ve üç yaşın altındaki şeker fabrikaları ile bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce kapasite artırımı izni almış olan fabrikalar için kota belirlenmesinde nominal üretim verileri esas alınır.

⁴ Anayasa Mahkemesinin 5/4/2023 Tarihli ve E: 2020/103, K: 2023/68 Sayılı Kararı bu fıkra da yer alan "suretlerini alabilir," ve "her türlü teknolojik imkândan yararlanabilir." ibareleri iptal edilmiştir.

⁵ 20/11/2017 tarihli ve 696 sayılı KHK'nin 74 üncü maddesiyle, bu fıkra da yer alan "Kurumun" ibaresi "Bakanlığın" şeklinde değiştirilmiş, daha sonra bu hükmün 1/2/2018 tarihli ve 7079 sayılı Kanunun 69 uncu maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

⁶ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 132 nci maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasında yer alan "Bakanlar Kurulu bu oranı, Bakanlığın görüşünü alarak" ibaresi "Cumhurbaşkanı bu oranı," şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan "Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde ve beşinci fıkrasında yer alan "Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

⁷ 21/3/2018 tarihli ve 7103 sayılı Kanunun 47 nci maddesiyle, bu fıkranın ikinci cümlesinde yer alan "%10'unu" ibaresi "%5'ini" şeklinde değiştirilmiştir.

(Değişik beşinci fıkra: 21/3/2018-7103/47 md.) Yeni fabrika kurulabilmesi ve/veya mevcut fabrikaların kapasitelerini artırabilmeleri için kota temin etmeleri zorunludur. Şirketlere yeni A ve B kotaları tahsisine Cumhurbaşkanı yetkilidir.⁶

Kota iptal ve transferleri⁸

Madde 4 – (Değişik: 21/3/2018-7103/48 md.)

Şirketler haklı bir sebebe dayanmadan iki yıl üst üste kendilerine tahsis edilen kotalardan % 90'ın altında arz sağladıkları takdirde, kota ile arz arasındaki fark kadar A ve B kotalarına ilişkin haklarını Cumhurbaşkanı tarafından belirlenecek süre için kaybederler. Şirketler bu süre içinde kaybettikleri kota hakkına karşılık yeni kota sağlayamazlar.

Şirketlere tahsis edilen A ve B kotaları Cumhurbaşkanı tarafından belirlenecek süre içinde kullanılmadığı takdirde iptal edilir.

Zorunlu hallerde pazarlama yılı içinde kotalar arası şeker transferi yapılır. A kotasının bir kısmı pazarlanamadığı takdirde, pazarlanamayan miktar gelecek yılın A kotasına aktarılır ve bir sonraki yılın A kotası aktarılan miktar kadar düşürülür veya cari pazarlama yılı içinde, şirketlerin talep etmesi durumunda ve Cumhurbaşkanınca uygun bulunması halinde pazarlanamayan A kotasının tamamı veya bir kısmı, aynı pazarlama yılı içinde ihraç edilmek kaydıyla C şekerine aktarılabilir.

Şirketler yapacakları kapasite değişikliklerine göre ve/veya mücbir sebeplerin tespiti durumunda Bakanlık kararı ile bünyelerindeki fabrikalar arasında kota aktarımı yapabilirler.

A ve B kotalarının tespiti, tahsisi, iptali, transferi, yeni kota tahsisi ile uygulama ve denetime ilişkin hususlar Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılacak yönetmelik ile düzenlenir.

Hammadde ve şeker fiyatları

Madde 5 – Şeker pancarı fiyatları her yıl, şeker fabrikası işleten gerçek ve tüzel kişiler ile üreticiler ve/veya temsilcileri arasında varılan mutabakata göre belirlenir. Buna ilişkin usul ve esaslar, Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Şeker üretiminde kullanılan diğer hammaddeler ise şirketler tarafından üreticiler ve/veya piyasadan temin edilir. **(Ek ikinci cümle: 13/2/2011-6111/205 md.)** Şirketler, kendi ekim alanlarından yeterli hammadde bulamadığı takdirde münavebe esasları dâhilinde kendi ekim alanları dışından da Bakanlığın denetiminde üreticilerle sözleşme yaparak pancar temin edebilirler.⁹

Şeker satış fiyatları, şeker fabrikası işleten gerçek ve tüzel kişiler tarafından serbestçe belirlenir.

⁸ 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 132 nci maddesiyle, bu maddenin birinci ve ikinci fıkralarında yer alan "Bakanlar Kurulu" ibareleri "Cumhurbaşkanı" şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan "Bakanlar Kurulunca" ibaresi "Cumhurbaşkanınca" şeklinde ve beşinci fıkrasında yer alan "Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

⁹ 20/11/2017 tarihli ve 696 sayılı KHK'nin 74 üncü maddesiyle, bu fıkarda yer alan "Kurumun" ibaresi "Bakanlığın" şeklinde değiştirilmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7079 sayılı Kanunun 69 uncu maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

Şeker ihracat ve ithalatı¹⁰

Madde 6 – Dünya borsa fiyatları, iç fiyatlar, arz talep dengesi, spekülatif etkiler ve diğer ilgili hususlar dikkate alınarak şeker ticaretinde yapılması istenen düzenlemeler konusunda Bakanlık, Ekonomi Bakanlığına görüş bildirir.

İmalatçı-ihracatçıların dahilde işleme rejimi ve/veya benzer uygulamalar çerçevesinde hammadde veya yardımcı madde olarak kullandıkları yabancı menşeli şeker, C şekerı kapsamında olup, doğrudan veya işlenmiş ürün olarak yurt içinde pazarlanamaz. Bu kapsamda ithal edilecek şeker için Bakanlık, Ekonomi Bakanlığına görüş bildirir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Teşkilat

Şeker Kurumu

Madde 7 – (Mülga: 20/11/2017-KHK-696/74 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7079/69 md.)

Şeker Kurulu

Madde 8 – (Mülga: 20/11/2017-KHK-696/74 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7079/69 md.)

Kurulun görev ve yetkileri ile denetimi

Madde 9 – (Mülga: 20/11/2017-KHK-696/74 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7079/69 md.)

Hizmet birimleri

Madde 10 – (Mülga: 20/11/2017-KHK-696/74 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7079/69 md.)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ceza Hükümleri

İdarî para cezaları¹¹

Madde 11 – B kotası şekerı bulundurmayan veya Bakanlık kararı dışında satan ya da bedelsiz devreden gerçek ve tüzel kişiler hakkında, bulundurmadığı veya elinden çıkardığı şeker miktarının, tespitin yapıldığı tarihteki fabrika satış fiyatı üzerinden hesaplanacak tutar kadar Bakanlıkça idarî para cezası verilir.

¹⁰ 20/11/2017 tarihli ve 696 sayılı KHK'nin 74 üncü maddesiyle, bu maddenin birinci ve ikinci fıkralarında yer alan "Kurul" ibareleri "Bakanlık", "Müsteşarlığa" ibareleri "Ekonomi Bakanlığına" şeklinde değiştirilmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7079 sayılı Kanunun 69 uncu maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

¹¹ 20/11/2017 tarihli ve 696 sayılı KHK'nin 74 üncü maddesiyle, bu maddenin üçüncü fıkrasında yer alan "Kurulun" ibaresi "Bakanlığın"; birinci, ikinci, altıncı ve onuncu fıkralarında yer alan "Kurul" ibareleri "Bakanlık"; birinci, üçüncü, dördüncü ve altıncı fıkralarında yer alan "Kurulca" ibareleri "Bakanlıkça" şeklinde değiştirilmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7079 sayılı Kanunun 69 uncu maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

C şekerini Bakanlık kararı dışında iç piyasada satan veya bedelsiz devredenler hakkında birinci fıkrada öngörülen cezalar uygulanır.

Bakanlığın bilgi ve kararı dışında şirketlerin, fabrikaları arasında kota aktarımı yapmaları halinde her biri için ayrı ayrı olmak üzere, aktardıkları şeker miktarının, tespitin yapıldığı tarihteki fabrika satış fiyatı üzerinden hesaplanacak tutar kadar Bakanlıkça idarî para cezası verilir.

Bu Kanun hükümlerine aykırı olarak, şirketlerin birbirleri arasında kota aktarımı yapmaları halinde her biri için ayrı ayrı olmak üzere, aktardıkları kota karşılığı şeker miktarının, tespitin yapıldığı tarihteki fabrika satış fiyatı üzerinden hesaplanacak tutar kadar Bakanlıkça idarî para cezası verilir.

Bu Kanunun amaçlarına aykırı olarak, şirketler tarafından A ve B kotası dışında temin edildiği tespit edilen şekerin doğrudan veya dolaylı olarak iç piyasada satılması veya devredilmesi halinde bu fiili işleyenler hakkında bu maddenin birinci fıkrasında öngörülen cezalar uygulanır.

(Değişik fıkra:28/10/2020-7255/10 md.) Bakanlık tarafından inceleme, araştırma ve denetim görevi sırasında; istenen bilgilerin yanlış, eksik veya yanıltıcı olarak verildiğinin saptanması veya hiç bilgi verilmemesi ya da yerinde inceleme ve denetim imkânının verilmemesi hallerinde, bu fiili işleyen gerçek ve tüzel kişiler yedi gün içinde bilgilerin verilmesi ve/veya inceleme imkânının sağlanması için ihtar edilir. Bu süre zarfında bilgilerin verilmemesi ve/veya inceleme imkânının sağlanmaması halinde, Bakanlıkça şirketlere, cari pazarlama yılı için tahsis edilen A kotası miktarının cari pazarlama yılı başındaki A kotası satış fiyatı ülke ortalaması üzerinden hesaplanacak tutarının yüzde üçüne kadar; kota tahsis edilmemiş olan şirketler ile bu Kanun kapsamındaki ürünlerin ticareti ile iştigal eden veya bunları işleyen gerçek ve tüzel kişilere ise ilgili pazarlama yılında en az kota tahsis edilmiş olan şirketin A kotası miktarının cari pazarlama yılı başındaki A kotası satış fiyatı ülke ortalaması üzerinden hesaplanacak tutarının yüzde üçüne kadar idari para cezası verilir. Bakanlık, idari para cezasını verirken, kusurun ağırlığı, ceza uygulanan gerçek ve tüzel kişilerin sektördeki hakim durumu ve muhtemel zararın ağırlığını dikkate alır.

İdarî para cezalarının verilmesini gerektiren fiillerin tekrarı halinde verilecek para cezası, önceki ceza tutarının iki katı olarak uygulanır.

(Mülga sekizinci fıkra: 20/11/2017-KHK-696/74 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7079/69 md.)

(Mülga dokuzuncu fıkra: 23/1/2008 – 5728/578 md.)

(Değişik onuncu fıkra: 2/7/2012 – 6352/65 md.) İdari yaptırım kararlarına karşı yetkili idare mahkemesinde dava açılabilir. Bakanlık kararlarına karşı açılan her türlü dava öncelikli işlerden sayılır.

(Mülga onbirinci fıkra: 23/1/2008 – 5728/578 md.)

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yönetmelikler

Madde 12 – (Değişik: 20/11/2017-KHK-696/71 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7079/66 md.)

Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelikler Bakanlık tarafından yürürlüğe konulur.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

Madde 13 – 22.6.1956 tarihli ve 6747 sayılı Şeker Kanunu ile 10.9.1960 tarihli ve 79 sayılı Millî Korunma Suçlarının Affına, Millî Korunma Teşkilât, Sermaye ve Fon Hesaplarının Tasfiyesine ve Bazı Hükümler İhdasına Dair Kanunun 8 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Atıflar

Ek Madde 1- (Ek: 20/11/2017-KHK-696/72 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7079/67 md.)

Mevzuatta Şeker Kurumuna ve Şeker Kuruluna yapılmış olan atıflar Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına yapılmış sayılır.

Geçici Madde 1 – 6747 sayılı Şeker Kanununa uygun olarak yurt içinde şeker fabrikası kurup işletmek üzere Bakanlar Kurulundan izin alan, ancak henüz üretime geçmeyen gerçek ve tüzel kişilerin kota hakkı saklıdır. Bu hak, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıl süre ile geçerlidir. Bu süre içinde kota, hak sahibince başkasına devredilemez.

Geçici Madde 2 – Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra, Kurul hammadde ekim dönemini dikkate alarak ilk pazarlama yılını belirler. İlk kota tespiti, bu pazarlama yılı baz alınarak yapılır.

Geçici Madde 3 – İlgili kuruluşlar, kurul üye adaylarını bu Kanunun yürürlüğe girmesini izleyen bir ay içerisinde Bakanlığa bildirirler. Bu süreyi takip eden bir ay içerisinde Kurul Başkan ve üyeleri atanır.

Geçici Madde 4 – Kurul ve hizmet birimlerinin oluşumu tamamlanıncaya kadar bu Kanunda belirtilen iş ve işlemler ile gerekli harcamalar Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Genel Müdürlüğü tarafından yerine getirilir.

Geçici Madde 5 – Kurulca belirlenecek ilk pazarlama yılı başında stokunda şeker bulunduran şirketlerin talep etmeleri halinde şeker stoklarının tamamı veya bir kısmı Kurul kararı ile C şeker kapsamına alınır.

Geçici Madde 6 – Şeker Kurulu üyelerinin seçilip atanması ile ilgili 8 inci maddedeki sakaroz kökenli şeker üreten ve sermayesi kamuya ait şirketin önereceği iki aday arasından seçilerek belirlenecek üyelik, özelleştirme suretiyle kamu payının devredilmesi halinde, sakaroz kökenli şeker üreten şirketlerin Türkiye'deki fabrikasından son üç yıl ortalama üretimi en fazla olan ikinci şirkete ait olur.

Geçici Madde 7 – 2001 yılı pancar fiyatı Bakanlar Kurulu tarafından belirlenir.

Geçici Madde 8 – (İptal: Anayasa Mahkemesi'nin 2/5/2008 tarihli ve E.: 2005/68, K.: 2008/102 sayılı Kararı ile.)

Geçici Madde 9- (Ek: 20/11/2017-KHK-696/73 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7079/68 md.)

Şeker Kurumu bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte başkaca bir işleme gerek kalmaksızın kapatılmıştır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte kapatılan Şeker Kurumunun kullanılmayan ödenekleri iptal edilmiş sayılır. Kapatılan Şeker Kurumunun gerekli her türlü bütçe ve muhasebe işlemleri ile ilgili tereddütleri gidermeye Maliye Bakanlığı yetkilidir. Kapatılan Şeker Kurumunca yapılan işlemler, Bakanlıkça yeni bir işlem yapılıncaya kadar geçerliliğini korur.

Kapatılan Şeker Kurumuna ait her türlü taşınır, taşıt, araç, gereç ve malzeme, borç ve alacaklar, hak ve yükümlülükler, yazılı ve elektronik ortamdaki her türlü kayıtlar ve dokümanlar bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte hiçbir işleme gerek kalmaksızın Bakanlığa devredilmiş sayılır. Kapatılan Şeker Kurumunun elinde bulunan nakit ve benzeri değerler aynı tarih itibarıyla genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Bakanlık merkez muhasebe birimi hesabına aktarılır.

Kapatılan Şeker Kurumunun mülkiyetinde bulunan taşınmazlar tapuda resen Hazine adına tescil edilerek tahsis amacıyla kullanılmak üzere Bakanlığa tahsis edilebilir.

Kapatılan Şeker Kurumu tarafından yapılmış olan sözleşmelere Bakanlık halef olur. Kapatılan Şeker Kurumunun taraf olduğu davalar ve icra takiplerinde Bakanlık kendiliğinden taraf sıfatını kazanır.

Bu madde uyarınca yapılacak devre ilişkin işlemler harçlardan ve bu işlemlerle ilgili olarak düzenlenecek kâğıtlar damga vergisinden müstesnadır.

Bu madde uyarınca yapılacak devir işlemleri bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde tamamlanır. Bakanlık tarafından gerekli düzenlemeler yapılıncaya kadar bu Kanun uyarınca yürürlüğe konulan mevcut düzenlemelerin uygulanmasına devam olunur.

Geçici Madde 10- (Ek: 20/11/2017-KHK-696/73 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7079/68 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte kapatılan Şeker Kurumunda işçi kadrolarında bulunan personelden;

a) Grup Başkanı, Başuzman, Şeker Kurumu Uzmanı ve Denetçi olarak görev yapanlar Gıda, Tarım ve Hayvancılık Uzmanı kadrolarına,

b) Şeker Kurumu Uzman Yardımcısı olarak görev yapanlar Gıda, Tarım ve Hayvancılık Uzman Yardımcısı kadrolarına,

c) Hukuk Müşaviri, Uzman ve Şef olarak görev yapanlar aynı unvanlı kadrolara,

- d) Uzman Yardımcısı olarak görev yapanlar Uzman unvanlı kadrolara,
 - e) Sistem Çözümleyicisi olarak görev yapanlar Çözümleyici unvanlı kadrolara,
 - f) Diğerleri Memur unvanlı kadrolara,
- başka bir işleme gerek kalmaksızın atanmış sayılırlar.

Birinci fıkra uyarınca atanmış sayılanların kadroları başka bir işleme gerek kalmaksızın ihdas edilmiş ve 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına ait bölümüne eklenmiş sayılır.

Bu madde uyarınca atanmış sayılan personelin kapatılan Şeker Kurumunda geçen hizmetleri Bakanlıkta geçmiş sayılır. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Uzmanı ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Uzman Yardımcısı kadrolarına atanmış sayılanların kapatılan Şeker Kurumunda görev yaptıkları kadrolarda geçirdikleri süreler ise ilgisine göre Gıda, Tarım ve Hayvancılık Uzmanı ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Uzman Yardımcısı kadrolarında geçmiş sayılır.

Devir sebebiyle teşkilat, görev, personel ve kadro hususlarında ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı yetkilidir.

Bu maddede belirtilen kadrolara atanmış sayılanların kapatılan Şeker Kurumunda geçen hizmet süreleri, öğrenim durumu itibarıyla yükseldebilecekleri dereceyi aşmamak şartıyla her yıl için bir kademe ilerlemesi ve her üç yıl için bir derece yükselmesi verilmek suretiyle kazanılmış hak aylık derece ve kademelerinin tespitinde değerlendirilir. Söz konusu personele, iş mevzuatına göre herhangi bir tazminat ve yıllık izin ücreti ödenmez. Bu personelin önceden kıdem tazminatı ödenmiş süreleri hariç kıdem tazminatına hak kazanacak şekilde geçmiş olan hizmet süreleri 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre emekli ikramiyelerinin hesabında dikkate alınır. Ayrıca, bu personele bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ilave tediye veya ikramiye ödenmiş olması halinde ödenen tutarların bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonraki çalışılmayan günlere tekabül eden kısmı geri alınır.

Bu madde kapsamında öngörülen kadrolara atanmak istemediğini bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on gün içerisinde yazılı olarak Bakanlığa bildirenler ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla 65 yaşını doldurmuş olanların iş sözleşmeleri tüm kanuni hakları Bakanlık tarafından ödenmek suretiyle sona erdirilir.

Bu madde kapsamında atanmış sayılanlardan atanmış sayıldıkları tarih itibarıyla 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde belirtilen genel şartları taşımadıkları sonradan anlaşılanların memuriyetleri sona erer ve bunların memuriyete atanmış sayıldıkları tarih iş sözleşmesinin fesih tarihi olarak kabul edilmek suretiyle iş sözleşmesinden doğan tüm kanuni hakları Bakanlık tarafından ödenir.

Kapatılan Şeker Kurumunda 4/12/2017 tarihi itibarıyla 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümleri uyarınca personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım sözleşmeleri kapsamında yükleniciler tarafından çalıştırılmakta olanlar hakkında 27/6/1989

tarıhli ve 375 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin geçici 23 üncü maddesi hükümleri uygulanır.

Geçici Madde 11- (Ek: 21/3/2018-7103/49 md.)

Bu maddeyi ihdas eden Kanunla 4634 sayılı Kanunda yapılan düzenlemeler uyarınca A ve B kotalarına ilişkin Cumhurbaşkanı kararı ile yönetmelik çıkarılıncaya kadar mevcut düzenlemelerin uygulanmasına devam olunur.¹²

Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'ye ait şeker fabrikalarının özelleştirilmesi halinde özelleştirme öncesinde Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. tarafından fabrikalara tahsis edilen kotalar da bu Kanun ve diğer mevzuat uyarınca herhangi bir izin ve onaya gerek kalmaksızın fabrikaların devir tarihi itibarıyla alıcıya aktarılmış olur. Özelleştirme sözleşmelerinde yer alan üretim taahhüdünün başlangıç tarihinden itibaren alıcı şirketlerin beş yıl boyunca her pazarlama yılı için kendilerine tahsis edilen kotalardan %90'ın altında arz sağlamaları halinde, ilgili pazarlama yılı kotasının %90'ı ile arz arasındaki fark kadar kota hakları Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'ye aktarılır. Bu aktarım nedeniyle herhangi bir hak ileri sürülemez ve talepte bulunulamaz. Bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci, ikinci ve dördüncü fıkraları özelleştirilen fabrikalar için özelleştirme sözleşmelerinde belirtilen üretim taahhüdü boyunca uygulanmaz.

Bu Kanunun 3 üncü maddesinin ilk fıkrasında nişasta kökenli şekerler için belirlenecek kota miktarında yapılan değişiklik sonucu ortaya çıkan kota fazlası, Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'ye aktarılmıştır.

Yürürlük

Madde 14 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 15 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(1) SAYILI LİSTE

(Mülga: 20/11/2017-KHK-696/74 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7079/69 md.)

¹² 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 132 nci maddesiyle, bu fıkra da yer alan "Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

**4634 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN VEYA
ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARININ YÜRÜRLÜĞE
GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTERİR TABLO**

Değiştiren Kanunun/ KHK'nin veya İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	4634 Sayılı Kanunun Değişen veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
5728	9, 11	8/2/2008
Anayasa Mahkemesinin E.: 2005/68, K.: 2008/102 sayılı Kararı	Geçici Madde 8	20/11/2008
6111	5	25/2/2011
6352	11	5/7/2012
KHK/696	2, 2/A, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, Ek Madde 1, Geçici Madde 9, Geçici Madde 10, Ek (I) sayılı liste	24/12/2017
7079	2, 2/A, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, Ek Madde 1, Geçici Madde 9, Geçici Madde 10, Ek (I) sayılı liste	8/3/2018
	Geçici Madde 10'un son fıkrası	2/1/2018
7103	2/A, 3, 4, Geçici Madde 11	27/3/2018
KHK/700	2/A, 3, 4, Geçici Madde 11	24/6/2018 tarihinde birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının andiçerek göreve başladığı tarihte (9/7/2018)
7255	2/A, 11	28/10/2020
Anayasa Mahkemesinin 5/4/2023 Tarihli ve E: 2020/103, K: 2023/68 Sayılı Kararı	2/A	Yayımlanmasından (25/07/2023) başlayarak dokuz ay sonra 25/4/2024

